

TÜRKİYE SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TÜSİAD
ŞİRKET İŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI
ŞADİ GÜCÜM'ÜN
İŞ DÜNYASINDA BAŞARININ ANAHTARI:
FİKRİ HAKLAR
KONUŞMASI

5 MART 2003
SWISS OTEL, CHAMPAGNE SALONU

Sayın konuklar, değerli basın mensupları,

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. “Fikri Haklar” konulu seminerimize hoşgeldiniz.

Bugün, kamuoyunun dikkatini, gündemin sıcak konularının dışında kalan, ancak toplumsal ve endüstriyel gelişimin sağlanması açısından büyük öneme sahip fikri haklar kavramına ve bu kavram çerçevesinde şirketlerimizin uluslararası piyasalarda hak ettikleri yeri almaları açısından, fikir ürünlerinin korunmasının önemine çekmeyi ümit ediyoruz.

Ülkemizdeki fikri haklara ilişkin uygulamaları örnekler ışığında değerlendirerek, şirketlerimizin uluslararası piyasalarda rekabet edebilirlikleri açısından önem arz eden hususların altını çizmek amacıyla düzenlediğimiz bu toplantıda sözü bir an önce konunun uzmanlarına bırakmak istiyorum. Bu nedenle, ben burada yalnızca konunun endüstriyel ve kültürel gelişimin sağlanması açısından taşıdığı öneme dikkat çekerek fikri haklar konusunda TÜSİAD görüşünü sizlerle paylaşmakla yetineceğim.

Sözlerime başlamadan önce, bugün biraraya gelmemize öncülük eden, TÜSİAD Fikri Haklar Çalışma Grubu Başkanı Sayın Meltem Kurtsan’a, ve değerli görüşlerini bizlerle paylaşacak olan bütün uzmanlarımıza teşekkürlerimi sunmak istiyorum.

Son yirmi yıla damgasını vuran küreselleşme süreci, uluslararası iktisadi ve siyasi ilişkilerin çehresini hızla değiştirirken, ulusal devletlerin kendilerini bu dinamiklerin dışında tutmaları zorlaşmış, hatta imkansızlaşmıştır.

Bu süreçte, ticareti düzenleyen ulusal yasalar ve çok taraflı anlaşmalar “fikri haklar” kavramına ve “fikir ürünlerinin korunmasına” özel önem ve öncelik getirmiştir. Bunun sebebi ise, hiç şüphesiz, gelişmiş ülkelerin buldukları seviyeye ulaşmalarında en büyük etkenlerden birinin, yaratıcılığı ve buluşları ödüllendiren bir ortam yaratmayı başarmış olmasına duyulan yaygın inançtır.

Günümüzde “fikri haklar” kavramının, yasal düzenlemeler ve uluslararası anlaşmalardan doğan yükümlülüklerin ötesine geçerek, endüstriyel ve kültürel gelişimin, dolayısıyla da toplum hayatındaki ilerlemenin anahtarını oluşturduğu tartışılmaz bir gerçektir.

Toplum hayatının, insanların yaratıcı ve üretici düşünce gücü olmaksızın gelişmesi mümkün değil. Bu sebeple, yaratıcı düşünce ürünleri ve sahipleri ile toplumlar arasındaki ilişkinin hukuki olarak ne şekilde düzenlendiği, toplumların yaratıcı düşünce gücüne duydukları saygının en belirgin göstergesidir.

Bu bağlamda, Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği olarak,

- fikri haklarla ilgili yasal mevzuatın güncelleştirilmesini,
- gerekli kurumsallaşmanın eksiksiz biçimde gerçekleştirilmesini,
- temel insan hakları arasında önemli bir yer işgal eden fikri hakların kamuoyu tarafından yeterli derecede anlaşılmasını,

Türkiye'nin uluslararası toplumla bütünleşme çabasının ayrılmaz bir parçası olarak görmekteyiz.

Uluslararası sözleşmelerin ilk maddelerinde açıkça belirtilen, eserler üzerinde eser sahiplerinin manevi ve maddi haklarının en iyi şekilde korunması hedefini TÜSİAD olarak tam anlamıyla benimsemiş bulunmaktayız. Bu hedefin toplumlar tarafından ne kadar gerçekleştirildiği, toplumların yaratıcı ve üretici düşünce gücüne duyduğu saygının bir ölçüsü olarak görülmesi gerektiği inancındayız.

Bu nedenle, sağlıksız ve etkisiz hukuk kuralları ile yaratıcı düşünce gücünün desteklenebilmesinin, özendirilebilmesinin, hatta saygınlık kazanabilmesinin mümkün olmadığı görüşündeyiz. Benzer bir şekilde, bir devletin uluslararası arenada saygınlığı açısından bu alandaki ulusal yasa ve uygulamaların, uluslararası düzenleme ve uygulamalarla uyum içinde olması gerekmektedir.

TÜSİAD olarak, fikri haklar içinde önemli bir yer tutan sınai hakların etkili ve kendi içinde tutarlı uygulanmasının,

- verimliliğin,
- iktisadi büyümenin ve
- şirketlerimizin uluslararası piyasalarda uzun dönemli başarısının

ana faktörlerinden biri olduğunu kabul etmekteyiz.

“Fikri hakların” korunamadığı bir ortamda gerçek anlamda bir araştırma-geliştirme özendirilemez. Yaratıcı düşüncenin etkin olarak korunmadığı, teknolojik ilerlemenin vazgeçilmez koşulu olan buluş faaliyetlerinin bu yolla teşvik edilmediği ortamda, yerli teknoloji üretiminin gerçekleştirilmesi beklenmeyeceği gibi yabancı yatırımcılar da yeni teknolojiye dayalı yatırım yapmak veya araştırma-geliştirme faaliyetlerinde bulunmak üzere böyle bir ortamı tercih etmeyecektir.

Bu nedenle, Avrupa Birliği üyeliği yolunda ilerleyen ülkemizde, gerek mevzuatın gerekse uygulamanın, AB standartlarıyla uyumlu hale getirilmesi, yaratıcı düşüncenin geliştirilmesine katkıda bulunacak ve yerli-yabancı yatırımların önünü açacaktır.

Sözü Sayın Bakanıma devretmeden önce, seminerimizin, işdünyası ve ülkemiz açısından büyük önem taşıyan konunun, ayrıntılarıyla anlaşılmasına katkıda bulunacağını umuyor, beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.